

УДК 930.253(477)

О. Ф. ПАВЛОВА*

**ОГЛЯД НОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ДОКУМЕНТІВ
ДО ЦЕНТРАЛЬНОГО ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ-МУЗЕЮ
ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ ЗА 2016 РІК**

Здійснено аналіз нових надходжень документів діячів української культури до Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України протягом 2016 р.: Сергія Білоконя, Михайла Вериківського, Леоніда Вишеславського, Валерія Гайдабури, Володимира Загорцева, Сергія Колоса, Василя Лопати, Бориса Мозолєвського, Натана Рахліна, Леонори Рахліної, Євгена Сверстюка, Дмитра Степовика, Леся Танюка, Вірляни Ткач.

Ключові слова: ЦДАМЛМ України; фонд особового походження; документи; друковані видання; надходження.

Нові надходження до архіву – довготривала співпраця між установою і фондоутворювачем, безперервний процес роботи, кінцевий результат якої – культурне надбання для держави, перспектива роботи над новими дослідженнями і відкриттями, затребуваність документа суспільством.

Протягом 2016 р., завдяки зусиллям відділу формування Національного архівного фонду (НАФ), до Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України (далі – ЦДАМЛМ України) надійшли 12 тис. 427 архівних документів, 14 справ, 499 друкованих видань, 6 музейних предметів. Це – матеріали діячів української культури: історика Сергія Білоконя, композиторів Михайла Вериківського і Володимира Загорцева, диригента Натана Рахліна, поета Леоніда Вишеславського, археолога Бориса Мозолєвського, театрознавця Валерія Гайдабури, художників Сергія Колоса і Василя Лопати, літературознавця Євгена Сверстюка, мистецтвознавця Дмитра Степовика, театральних режисерів Леся Танюка і Вірляни Ткач, краєзнавця Леонори Рахліної.

Одні із перших надходжень початку 2016 р. – документи творчої спадщини Натана Рахліна, Євгена Сверстюка, Володимира Загорцева.

Документи Євгена Олександровича Сверстюка (1938–2014) – автора “Блудних синів України”, совісті української нації, в’язня радянського тоталітарного режиму, правозахисника, поета, літературознавця, лауреата Державної премії Української РСР ім. Т. Г. Шевченка були

* Павлова Олена Федорівна – головний науковий співробітник відділу використання інформації документів Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України.

прийняті музеєм-архівом на державне зберігання 15 січня 2016 р. від удови – Валерії Вікторівни Андрієвської. Таким чином, особовий фонд Є. О. Сверстюка № 1153 (Оп. 1. 24 од. зб. за 1953–1991 рр.; Оп. 2. 190 од. зб. за 1960–2001 рр.) поповнився новими надходженнями. Це – рукописний зошит “Поезії” (1950–2014 рр.) та 2 фото з донькою і онукою.

Євген Олександрович був бажаним гостем для співробітників нашої установи. Підтримував добрі починання архіву-музею у відкритті виставок, літературно-мистецьких вечорів, презентацій видань. Ділився спогадами про арешти діячів української культури, досвідом написання статей, порадами щодо розшуку нових документів шістдесятників, духовним просвітництвом.

Цими днями вперше завітав до ЦДАМЛМ України скульптор Ігор Арнольдович Лисенко – онук українського диригента, педагога, народного артиста Української РСР Натана Григоровича Рахліна (1905–1979 рр.). Він передав на державне зберігання 4 тис. 103 документи родини Рахліних за 1948–2006 рр. Серед них: значний за обсягом епістолярій (700 док. за 1948–1973 рр.) – листування диригента з рідними, друзями, знайомими, а також документи до біографії: запрошення, програми, афіші концертів симфонічної музики під диригуванням Н. Рахліна (1949–1976 рр.), що ілюструють історію розвитку музичного мистецтва на теренах колишнього СРСР, адже Натан Григорович у різні роки працював головним диригентом державних симфонічних оркестрів УРСР, СРСР, Татарської АРСР.

Після науково-технічного опрацювання документів дослідники читального залу матимуть можливість ознайомитися з більш, ніж 100 фотографіями митця, зокрема: з оркестром під час гастрольних концертів, композиторами, виконавцями, артистами, родиною, друзями. Поміж документів про вшанування пам’яті диригента – статті, вірші, листи меморіального фонду Н. Рахліна в США та ін. установ (2001–2006 рр.).

Ігор Арнольдович також передав документи матері – знаного київського екскурсовода, засновниці історико-краєзнавчого клубу “Клію” Леонори Натанівни Рахліної (1934–2006 рр.). Це – матеріали про відомих діячів літератури і мистецтва, життя яких пов’язане з Києвом, – поетів Анни Ахматової, Миколи Бажана, Володимира Сосюри, Осипа Манделштама; співаків Івана Козловського, Марка Бернеса, Зої Гайдай, Бориса Гмирі; письменників Івана Котляревського, Миколи Гоголя, І. Нечуя-Левицького, Івана Купріна, Володимира Набокова; балетмейстера Сергія Лифаря; режисера Сергія Параджанова; актора Андрія Сиви та ін. Про історію мистецького Києва розповідають тематичні добірки, картотеки, статті: “Київські архітектори”, “300 вопросов из истории искусств”, “Київські вулиці”, “Пушкініана”, “Культурні споруди”, “Ода Києву”, “Старе місто”, “Київські вулиці із зазначени-

ми номерами будинків, де мешкали представники української культури і науки”. Серед фотографій: Леонора Рахліна під час зустрічі з краєзнавцями, на екскурсіях, архітектурні пам’ятки міста, діорами. Із друкованих видань варто відмітити спогади “Натан Рахлин в воспоминаниях артистов оркестра” (1988 р.) (зібрані В. Беляєвим) і спогади екскурсоводів “...И мне остаётся целая жизнь” (2014 р.) (впорядковані О. Шамрай, послідовницею Леонори Рахліної).

На сьогоднішній день у фонді Натана Рахліна (№ 523. Колекція) – 2 документи (1945 р., 2005 р.). Після науково-технічного опрацювання документів нового надходження колекцію буде виділено в окремий особовий фонд.

Уперше до архіву-музею почали надходити документи композитора авангардної течії українських “шістдесятників” Володимира Миколайовича Загорцева (1934–2010 рр.). Передавання їх відбулося 15 січня 2016 р. завдяки дружині композитора – Маргариті Тимофіївні. Підготовлено акти на 527 док. за 1930-ті–2014 роки. Це – нотні рукописи: клавір опери “Долорес” (лібретто В. Курінського, за одноіменною п’єсою К. Чапека. 1980–1983 рр.), симфонічні твори: “Симфонія № 2” для тенора, меццо-сопрано та оркестру на українські народні пісні (1976–1978 рр.), “Симфонія № 4”, “Симфонія мандрів” (2005–2006 рр.), симфонія № 3 для флейти, валторни, скрипки, фортепіано, струнних, ударних та арфи (1984 р.), “Die Sinfonie des Alarmes” – симфонія тривоги для флейти, саксофона, альту, ударних, фортепіано і струнних (1986–1987 рр.), камерні концерти № 1 для альтової флейти, струнних та арфи (1981 р.), твори для фортепіано “Ритми” з посвятою композитору Віталію Годзянському (1967 р.), “Соната для гобоя і фортепіано” пам’яті Бориса Лятошинського, “Два хора” а капелла на поезію Бо Цзюй – “Флейта на реке” і Райнера М. Рільке “О глубинная жизнь...”. В епістолярній спадщині В. Загорцева – 76 листів за 1980–2006 рр. (листування композитора з рідними, друзями, видавництвами). Серед документів: афіші і програми концертів (1964–2009 рр.). На індивідуальних та групових світлинах 1968–2000 рр. – Володимир Загорцев в Україні, у США під час концертів, у групі з Євгеном Станковичем, Віталієм Годзянським, Анатолієм Штогаренком, Ігорем Шамо, Ульріхом Леєндкером та ін. Документи 2017 р. пройшли науково-технічне описання і зберігаються в особовому фонді композитора № 1421.

Борис Миколайович Мозолевський (1936–1993 рр.) – поет, історик, знаний у світі археолог, який знайшов славнозвісну скіфську пектораль. 4 березня 2016 р. дружина Віра Данилівна передала на державне зберігання 159 док. (1950–1976 рр.). В особовому фонді археолога (№ 1422) дослідники матимуть змогу вивчати рукописи його віршів “Скіфський степ”, “Золота симфонія пекторалі”, “Колись цю річку звали Борисфеном”, епістолярну спадщину, зокрема: листування між Борисом Мозо-

левським і поетом, актором, режисером Михайлом Сіренком (140 листів 1950–1970-ті роки), індивідуальні та групові фотографії, зроблені під час археологічних розкопок, друковані видання збірок поезій “Дорогою стріли” (1991 р.), “Кохання на початку осені” (1985 р.).

Дмитро Власович Степовик, доктор філософії (1990 р.), мистецтвознавства (1992 р.), богословських наук (2001 р.) почав співпрацювати з архівом-музеєм з 13 листопада 1980 р., тоді ним було передано 14 документів. На сьогоднішній день його особовий фонд (№ 1290) складається із 2-ох описів: Оп. 1. 463 од. зб. за 1924, 1948–1998 рр.; Оп. 2, 79 од. зб за 1895, 1932, 1943, 1959–2002 рр. Надходження документів триватимуть, оскільки фондоутворювач націлений зберігати документи в одній установі. Так, 4 березня 2016 р. Дмитро Власович передав на державне зберігання 1337 док., 20 примірників видань. Серед творчих матеріалів: рукописи монографій “Українська культура XIII–XVIII ст.” (спільно з Сергієм Плохійем і Валерієм Шевчуком), “Києво-Печерська Успенська Лавра”, “Візантологія”, “Третій патріарх”, “Наслідуючи Христа: Віруючий в Бога Тарас Шевченко”, “Коротка історія перекладів Біблії українською мовою”; статей: “Золотий вік української гравюри”, “Українські чудотворні ікони”, “Народна дипломатія Патріарха Філарета”, “Епістолярія митрополита Іларіона Огієнка”; доповіді на наукових конференціях, семінарах, “круглих столах”, конгресах, рецензії і відгуки на дисертації. Передано значну частину документів, що висвітлюють громадську і духовну діяльність Д. В. Степовика, зокрема, матеріали про роботу:

– Представництва в Україні Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі за 1996–2004 рр. (біографічні матеріали, програми конференції, запрошення на ювілей з нагоди 120-ї річниці від дня народження С. Петлюри, програма Петлюрівських читань, вечорів пам’яті, інформаційні бюлетені);

– Товариства ім. Олега Ольжича за 1995–1997 рр. (плани роботи київського міського осередку Організації Українських Націоналістів, мандати, посвідчення, листування, списки членів, програми, декларації, звіти, розпорядження, повідомлення, публікації у пресі);

– Української Православної Церкви Київського Патріархату за 2002–2013 рр. (матеріали візитів Патріарха Київського і Всієї Русі-України Філарета до США, статут українського Православного Вікаріату УПЦКП у США та Канаді, протоколи засідань, службові листи, інформаційні бюлетені, публікації в пресі, тексти звернень, укази, промови, програми перебування у США та Канаді, службове листування, запрошення, резолюції Церковного Собору УАПЦ у США).

Д. В. Степовик передав до ЦДАМЛМ України листування (554 док. за 2001–2014 рр.) із широким колом кореспондентів: представниками духовенства, науковцями, діячами української діаспори, друзями.

Несподіваною для нас була знахідка документальної спадщини художника, мистецтвознавця Сергія Івановича Колоса (1888–1969 рр.), що згодом оформилася в особовий фонд митця (Ф. № 1418). Несправедливо замовчуваний художник належав до т. зв. “школи бойчукізму”. Здобував художню освіту в Ніщі, Мюнхені, а повернувшись до Києва, “пішов в учні” до Михайла Бойчука і Василя Кричевського. Творчі матеріали були передані донькою художника – Ганною Сергіївною Колос. Перші надходження (близько 150 док.) архів-музей отримав протягом 2015 р. Серед них: малюнки 1920-х років, мистецтвознавчі праці, вірші, щоденник 1913 р., листи від Івана Врони, Антоніни Іванової, документи до біографії, спогади “Майстерня монументального мистецтва професора, майстра М. Бойчука”.

4 березня 2016 р. було передано ще 32 документи 1920-х років – 5 ескізів, 2 ліногравюри: “Дівчина з книгою”, “Жінка з глечиком”, малюнок Антоніни Іванової “Робітниця”, довідка про роботу у Київському художньо-індустріальному технікумі (1923 р.), запрошення на виставки Михайла Бойчука, Оксани Павленко, групові та індивідуальні світлини 1908–1920 рр. Робота над поповненням фонду С. Колоса триває.

Документи Леоніда Михайловича Вишеславського (1914–2002 рр.) – поета, лауреата Державної премії Української РСР ім. Т. Г. Шевченка (1984 р.) передав 14 квітня 2016 р. його онук – мистецтвознавець Гліб Анатолійович Вишеславський. Це – 8 документів, 1940–2000 рр., серед яких: листи до поета від літературознавців Ігоря Купріянова, Євгенії Дейч; свідоцтво про присвоєння імені “Вишеславія” малій планеті № 2953, а також статті (Б. Буркатова, М. Ушакова та ін.) про творчий шлях Л. Вишеславського.

Неабиякий інтерес становить редакторська робота Леоніда Михайловича над теоретичною працею О. Шульдіженка “О роли маскирующих и послеобразных средств в произведениях изобразительного искусства, а также об особенностях зрительных реакций, связанных с опознанием таких композиций”. Олександр Шульдіженко (1922–1988 рр.) – графік, випускник лондонської школи мистецтв “Central School of Arts & Crafts” не вписувався у рамки радянського соцреалізму. Художник-андеграундист підготував матеріал, за настановами письменника, ще у 1980-х роках. Таким чином, особовий фонд Л. М. Вишеславського (Ф. № 598) поповнився новим надходженням, а книжковий фонд архіву-музею – виданням “Листи Л. М. Вишеславського І. Т. Купріянову” (Запоріжжя, 2005).

14 квітня 2016 р. театрознавець Валерій Михайлович Гайдабура особисто передав до ЦДАМЛІМ України 2 тис. 709 документів за 1940–1995 рр. Серед них: статті “Доля під знаком терезів”, “Наследство выстраданной мысли”; листи від Наталі Ужвій, Миколи Жулинського, С. Поспелова; папки з дослідженнями про культурне життя Він-

ниці, Донецька, Запоріжжя, Івано-Франківська, Києва, Кривого Рогу, Луцька, Одеси, Полтави, Рівного, Чернігова (1940-і роки); альбоми про творчий шлях театральних діячів Катерини Лучицької, Віри Левицької, Єлисавети Хуторної, Євгена Левицького, режисера Івана Саратовського; тематичні добірки “Шекспір в українському театрі”, “Наталка-Полтавка”. Близько 400 фотографій, програм концертів і вистав знайомлять нас з історією українського театру на Україні. Нове надходження долучено до особового фонду В. М. Гайдабури (Ф. № 1417), в якому вже зберігаються 353 документи.

Режисер, перекладач, поетеса, художній керівник мистецької групи (Yara Arts Group) при театрі Ля-Ма Ма в Нью-Йорку, представниця української діаспори зі США Вірляна Ткач, досліджуючи в читальній залі архіву-музею поезію Павла Тичини, вирішила передати сюди книги із особистої бібліотеки. 14 квітня 2016 р. вона передала 101 одиницю друкованих видань: літературні твори представників української діаспори – Емми Андіївської, Івана Багряного, Василя Барки, Леоніда Білецького, Богдана Бойчука, Святослава Гординського, Ігоря Качуровського, Юрія Лавріненка, Наталії Лівницької-Холодної, Яра Славутича, Марії Ревакович та ін; енциклопедію української літератури “Азбуковник” (ред. Б. Романенчук. У 2-х т. Філадельфія, 1969, 1973.), антологію українського слова “Зерна”, “Координати”, “Контрасти”, “Обірвані струни”, “Панорама найновішої літератури УРСР”, “Слово і Зброя” (1968–1990 рр.); добірки періодичних видань “Нові поезії” (1964–1971 рр.), “Світовид”. Співпраця з Вірляною Ткач продовжується, очікуємо на надходження нових документів і започаткування особового фонду мисткині.

Ім'я Леся Танюка (1938–2016 рр.) знане не лише в театральному світі. Режисер, сценарист, Народний артист України, громадський і політичний діяч Леонід Степанович Танюк зробив значний внесок в українську культуру. Працюючи над власними творами, часто засиджувався над рукописами у читальній залі архіву-музею. Незадовго до смерті передав 802 документи, 35 друкованих примірників книг. Надходження складається зі щоденникових записів за 1956–1966 рр., де висвітлюється хроніка подій, що відбувалися в театральному і суспільному середовищі в Україні та колишньому СРСР. До щоденників додаються (для підтвердження достовірності) довідки, характеристики, посвідчення, грамоти, листи, режисерські розробки, теми для досліджень. У додатках, зокрема: промова Леся Курбаса 1927 р. на театральному диспуті в будинку ім. В. Блакитного; режисерські міркування над постановками п'єс О. Островського “Пізня любов” (1964 р.), Григорія Квітки-Основ'яненка “Шельменко-денщик”, “Українське наукове товариство за останні 10 років” (1929 р.); графічний твір Павла Ковжуна (1920 р.) та ін. Після затвердження акта на документи, експертно-пе-

ревірною комісією архіву-музею було відкрито новий особовий фонд № 1423.

Театральний режисер, народний артист України, художній керівник Київського академічного театру драми і комедії Едуард Маркович Митницький співпрацює з нашою установою вже не перший рік. Протягом 2009–2010 рр. з його приватного архіву до ЦДАМЛМ України надійшла документальна спадщина українського композитора Михайла Івановича Вериківського (1896–1962 рр.). Після науково-технічного опрацювання особовий фонд композитора (Ф. № 1250) складається з 964 документів, 995 примірників літератури, музичних творів 1913–1960-х років. 2 липня 2017 р. до архіву-музею надійшла частина сімейної бібліотеки: 136 друкованих видань за 1920–1979 рр., що належали дружині митця – Олені Михайлівні. Це – нотні видання Йогана Себастьяна Баха, Йоганнеса Брамса, М. І. Вериківського, М. І. Глінки, О. К. Глазунова, Едварда Гріга, Ференца Ліста, С. П. Людкевича, Фелікса Мендельсона, М. П. Мусоргського, П. І. Чайковського, Роберта Шумана та ін. українських, російських і європейських композиторів. 16 грудня 2016 р. було передано нотне видання “Alte Meisters – Vaiters Anciens. Piano solo. Band III. Herausgegeben von E. Pauer. Veb Breitkopf&Hartelag. Nr. 112 a. Leipzig” з дарчим написом Михайла Івановича доньці Олені в перший день її 28-річчя – 16 березня 1959 р. Музейні фонди поповнено 5-ма предметами, серед яких – барельєф М. Вериківського у виконанні скульптора Олександра Скоблікова, і метроном, яким користувався композитор.

Значна подія для будь-якого архіву чи музею – особиста передача колекціонером на збереження до державної установи частини своєї колекції. 21 жовтня 2016 р. історик-джерелознавець, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка (2002 р.) Сергій Іванович Білокінь передав до ЦДАМЛМ України 338 документів (у т. ч. – епістолярій), 22 примірники літератури. Серед адресатів Сергія Івановича: діячі культури А. Гризун, М. Мірошніченко, Михайлина Коцюбинська, І. Нижко, С. Пінчук, В. Розстальний, Л. Череватенко. Ученим передано також афіші мистецьких подій 1984–2008 рр. у м. Києві та ін. містах України, співучасником і організатором яких він був. Це – повідомлення про лекції “Сучасний стан українського православ’я”, “Три гілки українського православ’я”, “Знищення українського православ’я”, “Колегія П. Галагана і П. Житецький”, “Українські державницькі організації в ЗСА влаштовують 50-у зустріч Українців Америки на оселі СУМ в Елленвіл Н. Й.”; конференції “Леся Курбас – актор, режисер, педагог і теоретик українського радянського театру”, “Перші Бойчуківські читання”; літературні вечори “Іван Світличний. Невільницькі пісні”, “Майк Йогансен”, “Михайло Драй-Хмара”, “Григорій Косинка”, “Вечір пам’яті поетів – жертв тоталітарного режиму 1920–1985 рр.”; художньо-документальні виставки “Михайло Грушевський – держа-

вотворець”, “Володимир Сколоздра”, “Галина Севрук”, “Павло Ковжун – життя та творчість”, “Михайло Брайчевський – історик, археолог, романтик”, “Панас Заливаха”, “Михайло Жук. Виставка однієї картини–панно “Біле і чорне”. 1912–1914” та ін. Окрема тека – матеріали про Валерія Шевчука (машинописний збірник оповідань, листування), документи Анатолія Гризуна (рукописи поезій, перекладів, листування). Серед фотографій: Директорія Української Народної Республіки, історики Олексій Андріївський і Михайло Грушевський та ін. Передано також колекцію: близько 70 графічних творів Емми Андіївської (“Той, що ходить без стежок”, “Добірне товариство”, “В’язні, або живі квіти”), Олени Кульчицької (“Георгій Побідоносець”, “Святії угодники, приверніть нам давню силу і славу”, “Дай волю для України – нехай встане із Руїни”), Ярослави Музики (“Івасик-Телесик”, “Народна лічниця”), Яківа Ковбаси (“Калина”, “Конча-Заспа”), Василя Лопати (серія гравюр за мотивами повісті “Слово о полку Ігоревім”), Петра Гуменюка (“Львів”), орнаменти Олеся Фисуна. Після завершення надходження документів від С. Білоконя (фонд № 524. Колекція), документальну спадщину буде виділено в новий особовий фонд.

Ім’я Василя Івановича Лопати, українського графіка, лауреата Державної премії Української РСР ім. Т. Г. Шевченка, знане кожному українцю. Йому належить оформлення української грошової одиниці – гривні з графічними портретами Ярослава Мудрого, Івана Франка, Лесі Українки, Михайла Грушевського, пам’ятками архітектури України. 23 листопада 2016 р. архів-музей отримав із Сан-Франциско (США) цінну бандероль – 1 тис. 999 документів. Такий подарунок надіслала дружина художника – Регіна Володимирівна. Серед переданих творчих матеріалів В. Лопати – дипломна робота “Отаман Матяш старий”, дошка для гравюр “Українські народні думи”, більше 300 листів від родини, друзів, знайомих (1960–2000 рр.). Серед біографічних документів: трудові, видавничі, авторські договори, листування з установами і організаціями та ін. Особливу цінність становлять особисті, родинні і групові фотографії художника: з батьками, дружиною, синами, донькою, братом, племінником, онуками, односельчанами с. Носівка Чернігівської обл., художниками, акторами, студентами (загалом 1 тис. 32 фото). Завдяки цьому надходженню, започаткований у 1970-х роках особовий фонд Василя Лопати (Ф. №689) (Оп. 1. 30 од. зб. за 1970–1977 рр.; Оп. 2. 4 од. зб. за 1971–1978 рр.) значно збагатився і становить значний інтерес для дослідників.

Серед 499 друкованих видань, що влилися у скарбницю книжкового фонду архіву-музею – факсимільні, репринтні, наукові, енциклопедичні та поетичні видання з автографами О. Копиленка, Л. Вишеславського, І. Купрінова, А. Гризуна, М. Вериківського, Віри Вовк, С. Білоконя, Б. Сороки. Серед них: “Архиерейський службовник Іва-

на Боярського” – видання Фундації Енциклопедії України в Торонто; “Шевченківська енциклопедія”. Т. 5–6 – видання Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України; “Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: Спроба державного регулювання (1847–1914)” – видання Інституту історії НАН України; “Бібліотека Івана Франка: науковий опис” – видання Інституту археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; “Великий голод в Україні” – видання Українського Православного Братства в Торонто; дослідження: історичне “Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917–1941) С. Білокозя, релігієзнавче “Український стиль ікон” Д. Степовика, краєзнавче “Історія Першої Білоцерківської гімназії в особах” А. Боднара і Б. Смутка; мистецькі альбоми “Наполеон Орда і Україна” Я. Кравченка і П. Сачка, “Київ, которого не знают” Є. Кузьміна, “В рокотанні бандур” М. Шудрі і В. Нечепи, “Василь Свида. Нетлінне” Я. Свиди, “Богатырский фриз из дома Бажанова в Петербурге. Переписка архитектора Павла Алешина с Николаем и Борисом Рерихами” О. Мокроусової; літературознавчі “Самі про себе. Автобіографії українських митців 1920-х років” Р. Мовчан, “Є поети для епох” І. Дзюби, “За забралом літературного псевдоніма і криптоніма. Письменники, публіцисти, літературознавці на сторінках галицьких видань ХІХ ст. – 40-х років ХХ ст.)” В. Морозюка та ін.

Колектив архіву-музею докладає усіх зусиль, щоб фонди поповнювалися цінними документами з історії української культури і сподівається на нові знахідки.

The analysis of new receipts of documents of Ukrainian culture figures to the Central State Archives-Museum of Literature and Arts of Ukraine during 2016, namely documents of Sergiy Bilokin, Mykhailo Verykivsky, Leonid Vysheslavsky, Valery Haidabura, Volodymyr Zahortsev, Sergiy Kolos, Vasyl Lopata, Borys Mozolevsky, Nathan Rakhlin, Leonora Rakhlina, Yevhen Sverstiuk, Dmitro Stepovyk, Les' Taniuk, Virliana Tkach.

Key words: the Central State Archives-Museum of Literature and Arts of Ukraine; fond of personal origin; the documents; printed publications; receipts.